

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Raadgevend comité
Opgroeien
Jaarverslag 2023

INHOUD

Voorwoord.....	3
Samenstelling raadgevend comité.....	4
Vergaderingen van het raadgevend comité.....	6
1 Startvergadering	6
2 De voorbereidende vergadering	6
3 Het raadgevend comité	6
4 De kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning	8
5 De kamer adoptie	9
Adviezen.....	10

VOORWOORD

Het afgelopen werkjaar was voor het Raadgevend Comité Opgroeien eentje met veel werk op de plank. We trapt de werkzaamheden af met een startvergadering, aangezien het Raadgevend Comité opnieuw werd samengesteld. De Vlaamse Regering bekrachtigde de voorzitters en ondervoorzitters in hun rol.

De adviezen die we dit jaar uitbrachten getuigen van enkele tendensen die kenmerkend zijn voor dit Raadgevend Comité en de daaronder ressorterende sectoren.

Allereerst valt op dat we dit jaar 19 adviezen hebben uitgebracht, wat toch een aanzienlijk aantal is. In onze sectoren is er heel wat in beweging en uiteraard volgen we deze evoluties vanuit het Raadgevend Comité en de kamers nauwgezet op. Er is veel nieuw beleid uitgetekend voor onze sectoren (zeker in de kinderopvang, waar meer dan de helft van de adviezen over ging) en we konden deze beleidsevoluties vanop de eerste rij mee opvolgen en adviseren. Naast deze adviezen stonden ook heel wat besprekingen en toelichtingen op de agenda.

Nog typerend is dat wij de dossiers zo intersectoraal en geïntegreerd mogelijk bekijken. In die zin botsten we zelfs op de grenzen van de organisatie van ons Raadgevend Comité en de onderliggende kamers. Sommige besprekingen en adviezen vragen een verruimde samenstelling en dit werd bijvoorbeeld opgelost door de Kamer Kinderopvang mee uit te nodigen op de vergadering van het Raadgevend Comité. Voor de besprekingen rond Vroeg en Nabij werd een extra werksessie ingelast waarvoor de leden van de Raadgevende Comités VAPH en Opgroeien, de Vlaamse Raad WVG en de Vlaamse Jeugdraad werden uitgenodigd. Vanzelfsprekend gaf dit rijke discussies waarin de diverse relevante perspectieven aan bod konden komen.

Meer en meer zien we dwarsverbindingen tussen de sectoren en worden beleidslijnen intersectoraal afgestemd en/of uitgewerkt. Een evolutie die we toejuichen en waar we ons in de toekomst ook binnen het Raadgevend Comité op zullen moeten blijven organiseren.

Een nieuw samengesteld adviesorgaan vraagt altijd een nieuwe doorstart, maar ik denk dat we kunnen concluderen dat we productief en constructief werk hebben geleverd het afgelopen jaar. De rust die ik de verschillende sectoren heb toegewenst in het voorwoord van het vorige jaarverslag is er nog niet gekomen, maar nieuw beleid geeft ook nieuwe dynamieken en energie. Daar werken we als Raadgevend Comité Opgroeien graag aan mee!

Mieke Segers

Voorzitter raadgevend comité Opgroeien

SAMENSTELLING RAADGEVEND COMITÉ

Sinds 1 september 2019 zijn de raadgevend comités bij het agentschap Kind en Gezin en het Vlaams Centrum voor Adoptie en het intersectoraal raadgevend comité bij het agentschap Jongerenwelzijn hervormd tot één raadgevend comité. Daarbij zijn twee kamers opgericht: een kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning en een kamer adoptie.

Het raadgevend comité verleent adviezen, met het oog op de realisatie van een intersectoraal en geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid. Het raadgevend comité geeft advies aan de leidend ambtenaar van het agentschap. Het kan ook op eigen initiatief advies formuleren. De kamers werken binnen de bevoegdheid van het raadgevend comité om specifieke sectorale adviezen aan te leveren.

Het raadgevend comité van het agentschap Opgroeien regie bestaat uit 30 leden:

- Acht vertegenwoordigers van de gebruikers van de ondersteuning en dienstverlening die wordt georganiseerd door het agentschap en door de departementen en agentschappen die betrokken zijn bij de integrale jeugdhulp. Vier ervan worden aangebracht door het Cliëntenforum.
- Acht vertegenwoordigers van de voorzieningen die actief zijn op het terrein van het agentschap en van de departementen en agentschappen die betrokken zijn bij de integrale jeugdhulp.
- Drie vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen.
- Drie vertegenwoordigers van de werkgevers van de voorzieningen.
- Twee afgevaardigden namens de jeugdmagistratuur.
- Zes onafhankelijke deskundigen.

De kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning bestaat uit 20 leden:

- Twee vertegenwoordigers van de gebruikers van de ondersteuning en dienstverlening die het agentschap organiseert op het terrein van kinderopvang of preventieve gezinsondersteuning.
- Zes vertegenwoordigers van de voorzieningen die actief zijn op het terrein van kinderopvang of preventieve gezinsondersteuning.
- Drie vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen.
- Drie vertegenwoordigers van de werkgevers van de voorzieningen.
- Zes onafhankelijke deskundigen.

De kamer adoptie bestaat uit 12 leden:

- Drie vertegenwoordigers van de adoptieouders en geadopteerden.
- Drie vertegenwoordigers van de voorzieningen die werkzaam zijn op het taakgebied van het Vlaams Centrum voor Adoptie.
- Drie vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen.
- Drie onafhankelijke deskundigen.

Op 29 mei 2019 zijn de leden en hun plaatsvervangers benoemd door de Vlaamse regering en op 9 juli 2019 zijn de voorzitters en ondervoorzitter benoemd door de minister. Als gevolg van de uitstroom van verschillende effectieve en plaatsvervangende leden besliste de Vlaamse regering al een paar keer om de oorspronkelijke samenstelling te wijzigen.

Op 17 april 2023 werd Mieke Segers benoemd tot nieuwe voorzitter van het raadgevend comité. Jeroen Sleurs werd benoemd als nieuwe ondervoorzitter.

De leden van het raadgevend comité en hun plaatsvervangers werden benoemd voor een periode van 4 jaar. Op 14 juli 2023 legde de Vlaamse regering de nieuwe samenstelling vast, het besluit trad in werking op 1 september 2023. Op 22 augustus 2023 bekrachtigde minister Hilde Crevits:

- Mieke Segers en Jeroen Sleurs in hun rol als voorzitter, resp. ondervoorzitter van het raadgevend comité;
- Ann Lobijn als voorzitter van de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning;
- Johan Vanderfaellie als voorzitter van de kamer adoptie.

VERGADERINGEN VAN HET RAADGEVEND COMITÉ

1 STARTVERGADERING

De startvergadering van het raadgevend comité en de kamers vond plaats op 20 september 2023. De leden en plaatsvervangende leden werden verwelkomd door Bruno Vanobbergen, administrateur-generaal Opgroeien, en maakten kennis met de werking van het raadgevend comité.

2 VOORBEREIDENDE VERGADERING

Het raadgevend comité en de kamers worden voorbereid tijdens de voorbereidende vergadering. Daarin zetelen de voorzitters van het raadgevend comité en beide kamers en de secretaris. Bruno Vanobbergen, als leidend ambtenaar, en een aantal leden van het managementteam Opgroeien nemen deel aan deze vergadering.

In 2023 kwam de voorbereidende vergadering 11 keer samen, waarvan een keer fysiek.

3 RAADGEVEND COMITÉ

In 2023 vergaderde het raadgevend comité 10 keer, waarvan 5 keer fysiek en 5 keer digitaal. Eenmalig was er een gemeenschappelijke vergadering van het raadgevend comité en de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning.

Tijdens deze vergaderingen namen de leden van het raadgevend comité kennis van en/ of reflecteerden ze over:

- De wijziging van de erkenningsvoorwaarden en subsidienormen voor voorzieningen bijzondere jeugdhulp, o.a. de gezinshuizen en de uitvoering van VIA 6 (adviesvraag).
- De geïntegreerde hulpverlening voor jongeren in geblokkeerde ontwikkelingstrajecten (adviesvraag).
- De wijziging van het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp (adviesvraag).
- De wijziging Groeipakketdecreet m.b.t. recht op schooltoeslag voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (adviesvraag).
- De hertekening van de interne organisatie en het management van Opgroeien.
- De projectoproep vernieuwende en verbrede laagdrempelige gezinsondersteuning, samen met en voor aanstaande gezinnen en gezinnen met kinderen, met het oog op de structurele bestrijding van kinderarmoede.
- Het online platform PARKOUR.
- Het traject 'Elk kind aan boord in het basisonderwijs'.
- De door de Vlaamse regering goedgekeurde conceptnota Vroeg en nabij en het ontwerp van decreet geïntegreerd gezin- en jeugdbeleid.
- Het nieuwe kwaliteitsdecreet voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.
- Het crisis- en investeringsplan jeugdhulp en de binnen dat kader uitgetekende actielijnen.
- De resultaten en aanbevelingen van het tevredenheidsonderzoek over de dienstverlening van Kind en Gezin aan ouders en organisatoren.
- De dynamieken en ontwikkelingen binnen de Geestelijke Gezondheidszorg voor kinderen en jongeren.

- Het decreet jeugddelinquentierecht (adviesvraag)
- Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidiënormen voor voorzieningen in de jeugdhulp wat betreft een actualisering van het aanbod van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp voor wat de aanpassing en de koppeling aan de spilindex betreft van de subsidies voor aanvullend geïndividualiseerd hulpaanbod (adviesvraag)
- De pilots basiszorg en ondersteuning.
- Het Opgroeipunt.
- De stand van zaken van het Actieplan kinderopvang.
- Het Ondernemingsplan 2024 van Opgroeien.
- Het Waarderingsplatform voor gebruikers van zorg- en welzijnsvoorzieningen.

Het raadgevend comité bekrachtigde de adviezen, uitgebracht door de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning, m.b.t. het ontwerp van:

- Beluit Vlaamse regering dat de specifieke extra subsidie voor het werknemersstatuut van onthaalouders aangesloten bij een dienst structureel bestendigt.
- Ministerieel besluit dat vormgeeft aan het starterstraject voor organisatoren kinderopvang.
- Wijziging van het Subsidiebesluit van 27 november 2013 (opvang van baby's en peuters) die voorziet in een verhoogde subsidie ter compensatie van de verhoogde sociale bijdragen voor de onthaalouders sui generis.
- Wijziging van het ministerieel besluit dat uitvoering geeft aan het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 wat betreft het beleidsvoerend vermogen en de versterking van het risicomangement bij organisatoren kinderopvang voor baby's en peuters.
- Wijziging van de voorrangregels zoals opgenomen in het Programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2024.
- Wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 2021 over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse activiteiten.
- Wijziging van het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 en van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 in uitvoering van de septemberverklaring.
- Wijziging van artikel 64 van het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 en artikel 15 van het Subsidiebesluit van 22 november 2013.
- Besluit Vlaamse regering tot toekenning van een subsidie aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang voor de ondersteuning van kwalificerende trajecten van kinderbegeleiders in het kader van de uitvoering van de Septemberverklaring 2023.
- Wijziging van het ministerieel besluit van 23 april 2014 dat uitvoering geeft aan het Subsidiebesluit van 24 november 2013, wat betreft de regeling van het voorbehoud van subsidies.

Het raadgevend comité boog zich over de impact van het decreet onderwijsinternaten op de jeugdhulp en over het Vlaams actieplan jeugddelinquentie en bracht hierover op eigen initiatief advies uit aan minister Hilde Crevits.

Het raadgevend comité bekrachtigde ook het advies van de kamer adoptie m.b.t. het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, wat betreft de bemiddeling en begeleiding bij interlandelijke adoptie, het decreet van 3 juli 2015 houdende binnenlandse adoptie en het decreet van 16 augustus 2012 houdende de organisatie van pleegzorg wat betreft de invoering van een gezamenlijk voortraject pleegzorg-adoptie. Het raadgevend comité voegde ook nog haar eigen bezorgdheden toe aan het advies.

Op 28 september 2023 keurden de leden het voorstel van Huishoudelijk reglement voor het raadgevend comité goed.

4 DE KAMER KINDEROPVANG EN PREVENTIEVE GEZINSONDERSTEUNING

In 2023 vergaderde de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning 10 keer, waarvan 4 keer fysiek en 6 keer digitaal. Eenmalig was er een gemeenschappelijke vergadering van de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning en het raadgevend comité.

Tijdens deze vergaderingen namen de leden van de kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning kennis van en/of wisselden ze van gedachten over:

- De rol van het lokaal loket kinderopvang m.b.t. de opvang van baby's en peuters.
- Een mogelijke wijziging van de voorrangsregels in de opvang van baby's en peuters.
- De verminderde dienstverlening t.g.v. personeelstekorten in de kinderopvang.
- De werking van Zorginspectie binnen kinderopvangvoorzieningen.
- Een aangepast aanvraagdocument voor inclusieve kinderopvang.
- Een tussentijdse evaluatie van de subsidiering voor tijdelijke vervangcapaciteit, een flankerende maatregel genomen binnen het kader actieplan kinderopvang.
- De resultaten van een enquête bij de Huizen van het kind.
- Het ACE-project, een project dat eind 2022 werd opgestart door de Koning Boudewijn Stichting en uitvoering aan de vraag van de Wereldgezondheidsorganisatie om in te zetten op Vroegkinderlijke Negatieve Ervaringen of traumatisering.
- De werking van het VECK-team kinderopvang.
- Het gebruik van Datamining en artificiële intelligentie ter ondersteuning van team klantenbeheer kinderopvang.
- Het voorstel van wijzigingen in het decreet kinderopvang als gevolg van de aanbevelingen van de parlementaire commissie veiligheid in de kinderopvang.
- De bijgewerkte procedures voor handhaving in de kinderopvang.
- Een digitale strategie voor lokale loketten kinderopvang.
- De evoluties inzake het dossier van de auteursrechten voor het gebruik van muziek in de kinderopvang.
- De monitoring kinderopvang 2022
- De maatregelen m.b.t. kinderopvang opgenomen in de septemberverklaring.
- De wijze waarop vrijgekomen SINE-middelen zullen heringezet worden binnen Opgroeien.
- De resultaten van de Huizen van het kind ON TOUR.
- De pilots basiszorg en ondersteuning.
- De resultaten van de risicotaxatie m.b.t. incidenten in de kinderopvang.
- De voorstellen tot aanpassing van MeMoQ.
- De stand van zaken van het Actieplan kinderopvang.
- Het Ondernemingsplan 2024 van Opgroeien.
- Het Waarderingsplatform voor gebruikers van zorg- en welzijnsvoorzieningen.

De kamer kinderopvang en preventieve gezinsondersteuning formuleerde een advies m.b.t. het ontwerp van:

- Beluit Vlaamse regering dat de specifieke extra subsidie voor het werknemersstatuut van onthaalouders aangesloten bij een dienst structureel bestendigt.
- Ministerieel besluit dat vormgeeft aan het starterstraject voor organisatoren kinderopvang.

- Wijziging van het Subsidiebesluit van 27 november 2013 (opvang van baby's en peuters) die voorziet in een verhoogde subsidie ter compensatie van de verhoogde sociale bijdragen voor de onthaalouders sui generis.
- Wijziging van het ministerieel besluit dat uitvoering geeft aan het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 wat betreft het beleidsvoerend vermogen en de versterking van het risicomanagement bij organisatoren kinderopvang voor baby's en peuters.
- Wijziging van de voorrangregels zoals opgenomen in het Programmadecreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2024.
- Wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 2021 over het lokaal beleid, de samenwerking en de subsidie voor buitenschoolse activiteiten.
- Wijziging van het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 en van het Subsidiebesluit van 22 november 2013 in uitvoering van de septemberverklaring.
- Wijziging van artikel 64 van het Vergunningenbesluit van 22 november 2013 en artikel 15 van het Subsidiebesluit van 22 november 2013.
- Besluit Vlaamse regering tot toekenning van een subsidie aan het ondersteuningsnetwerk kinderopvang voor de ondersteuning van kwalificerende trajecten van kinderbegeleiders in het kader van de uitvoering van de Septemberverklaring 2023.
- Wijziging van het ministerieel besluit van 23 april 2014 dat uitvoering geeft aan het Subsidiebesluit van 24 november 2013, wat betreft de regeling van het voorbehoud van subsidies.

5 DE KAMER ADOPTIE

In 2023 kwam de kamer adoptie één keer samen. Het boog zich over het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, wat betreft de bemiddeling en begeleiding bij interlandelijke adoptie, het decreet van 3 juli 2015 houdende binnenlandse adoptie en het decreet van 16 augustus 2012 houdende de organisatie van pleegzorg wat betreft de invoering van een gezamenlijk voortraject pleegzorg-adoptie. De kamer adoptie formuleerde ter zake haar formeels advies.

ADVIEZEN

In 2023 formuleerde het raadgevend comité 19 adviezen, waarvan er 13 werden uitgebracht op vraag van de leidend ambtenaar (Tabel 1). Drie adviezen kwamen er op expliciete vraag van de leden van het raadgevend comité.

Meer dan de helft van de adviezen waren verwant aan regelgevende initiatieven binnen het beleidsdomein kinderopvang.

Tabel 1 - Aantal adviezen raadgevend comité naar beleidsdomein en aanvrager van het advies

	Leden raadgevend comité en kamers	Leidend ambtenaar	Totaal
Adoptie		1	1
Groeipakket		1	1
Jeugddelinquentie	1	1	2
Jeugdhulp		4	4
Kinderopvang	1	9	10
Andere	1		1
Totaal	3	16	19

Alle adviezen kunnen geraadpleegd worden via de [website](#) van Opgroeien.